

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Pet milijard!

Ko je pred najstarejšimi leti po krutih in krvavih bojih ležala lepa Francija zmagana na tleh, ko je silni železni kancelar jej stopil na tilnik, ko je od vse Evrope zapuščena bila prisiljena skleniti znano mirovno pogodbo in se zavezala plačati vojno odškodnino petih milijard, vzkliknil je začuden in osupnen ves svet: Pet milijard! Marsikateri jel je stoprav tedaj premišljati in računati, koliko denarja je milijarda, ugibalo se je, kako bode Francoska plačala to ogromno, do zdaj nečuvono svoto, neverno in dvomljivo zmajevali smo z ramama in vse je reklo, to nij mogoče, to je previsok znesek. Dasi je ves omikani svet miloval Francoze, vsak jim je iz srca želel, da si opomorejo, vender pomagal jim nij nikdo, kajti preverjenje je bilo občno, da ne bodo mogli spolniti mirovne pogodbe, da petih milijard ne zmorejo, vsaj ne v odmerjenem času!

A čili francoski narod pokazal je na tolicih bojiščih zatreno ognjevito domoljubje tudi zdaj, še pred odmerjenim časom plačanih je bilo vseh pet milijard in ves svet strmeli je, kako je to mogoče, in prejšnje milovanje spremenilo se je hipoma v začudenje, da, celo v zavistnost. Francoze smemo tudi zavidati. Ne le, da je njih krasna zemlja po naravi obdarovana tako bogato, ne le da sta trgovina in obrtnija francoska tako dovršeni in vzor vsem sosedom, ne le, da je blagostanje splošno in skoro po vsej deželi enakomerno razlito, tudi njih domoljubje je tako čisto, tako ognjevito in požrtvovalno, da jim skoro nij jednacega.

Če primerjamo Francoze z našim narodom, nam ta primera nij baš ugodna, kajti oni so velik narod, a mi mali, oni bogati, mi ne posebno imoviti, oni vzorni domoljubi, pri nas pa mnogo mlačnih, veliko nezavednih, veliko pa tudi tacihi, ki nijmajo pravega poguma, ali pa tudi časih nepotrebno

bojazen. In vender bi mislili, da, kar se tiče domoljubja, tudi mi Slovenci zamoremo po razmeri naših močij doseči Francoze.

Taka prilika pokazati dejanski svoje domoljubje, se nam ponuja baš zdaj, ko se snuje Narodni dom, naprava, katera nam je tako potrebna, kakor oči v glavi, in za katero nam nij treba petih milijard, ampak le kakih 200.000 gld., kateri znesek je v primeri s petimi milijardami neznaten, katerega tudi mi Slovenci gotovo spravimo vkupe, treba le prave resne volje, marljivega delovanja in nekoliko — francoskega domoljubja.

Pa niti tako daleč nam nij treba iskati vzornega rodoljubja; bratje Čehi zgradili so prostovoljnimi doneski narodno gledališče in ko jim je nemila usoda upepelila krasno monumentalno stavbo, nijso se prestrašili niti jadikovali, ampak delali in donašali žrtve na oltar domovine in v malem času imeli so zopet nad jeden milijon na razpolaganje in njih narodno gledališče se kakor fenis skoro zopet porodi iz pepela. Da, celo ubogi Rusini imajo v Lvovu svoj prelepi „Narodni dom“, kateri je veljavno sredstvo za ohranjenje in ojačenje rusinske narodnosti.

Učimo se od teh narodov domoljubja, požrtvovalnosti, a če bi se tudi ta čuta ne razvnela posebno močno v našem osrčju, bodimo vsaj sebični in premislimo, da je življenje posameznika človeka kakor narodov sploh le boj za obstanek (Kampf ums Dasein), da se moramo braniti, da si moramo pribojevati ekzistenco in pravice in naposled dokazati moramo, da smo čvrsti, krepki, da nijsmo nikakršna inferiore Race, da nijsmo podlegli ni Nemcem ni Italijanom, marveč uspešno se borili in tekmovali z obema.

In ravno „Narodni dom“ bode monumentalni dokaz našega iskrenega domoljubja, središče bo našemu duševnemu življenju, in marsikateri, ki

je do zdaj bil še neodločen, bode v očigled tej neobhodno potrebne stavbi navzel se tistega svetega ognja, kateremu pravimo ljubezen do domovine.

Če pogledamo v pravadno zgodovino in čitamo o bojih Rimljanov s svojim tekmečem, z mogočno Kartago, nahajamo ganljivo epizodo, kako so v obleženem mestu gospe in gospodičine zlato in srebro, svoje priljubljene dragocenosti nosile domovini v dar, da celo, ko jim je zmanjkalo vrvi, svoj hinč, krasne kite pustile odrezati in jih darovale, da so se iz ženskih las vile vrvi. Pri nas nij še tolika sila, mi potrebujemo menj, mali znak domoljubja, premoženju vsacega primeren donesek in „Narodni dom“ je gotov.

Na delo tedaj, ganimo se! Vsak po svoji moči! Bodimo požrtvovalni, bodimo v resnici domoljubni, navdušujmo drug drugega, prigovarjajmo, ljubimo svojo domovino in samega sebe, pokažimo, kaj zamore sveti ogenj v naših nedrih in jeklena naša volja in posrečilo se bode in narod slovenski bode kakor Črtomir radostno vzkliknil, da „strahljivca v celem nij imel števili!“ in zlatimi črkami bodemo potem ponosito kakor bratje Čehi „Narodnemu domu“ na pročelje zapisali

Národ sobě!

Nemško šolsko društvo in slovensko národno šolstvo.

R. B. Nemško šolsko društvo se širi, njegov zaklad od dne do dne narašča, in mi Slovenci križem rokó držimo ter se ne ganemo! V narodnej šoli leži vsa naša bodočnost, mi pa se tako malo brigamo za to svoje narodno šolstvo, ter mirno pustimo, da ga nam sovražno društvo razjeda in spodkopava, ter tako naše narodnosti grob koplje! Veliko nevarnost, ki nam od tega društva preti,

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

(Popisuje Prostoplav Kretanov.)

I.

Iz Ljubljane v Celje.

Vsled večletnega posedanja mej zadužnim mestnim zidovjem, ob motoviljenji jednoličnih, pustih opravil začela mi je duša rjaveti v telesu, kakor železo, lezeče v kakem vlažnem kotu. Čuteč, da je treba zopet nekoliko prezračiti in prevetriti stanovanje svojega duha, in pomesti pajčevino mračnih domišljij, nabasal sem potno torbo, prijel za — dežnik in hajdi na — kolodvor: prvi vlak, ki je baš pridrčal po železnem tiru, odpeljal me je iz — ljubljanske megle v jasni svet. Gledé smeri svojega potovanja si nijsem belil glave, kajti nij me brigalo — kam, nego moj potni vzpored je Boris Miranovo gaslo:

„Danes tukaj, jutri tam,
Drugi kraji, druga mesta,
Če mi všeč nij tu, drugam
Urno me popelje cesta.“

Prepuščaje se popolnem volji naključja, določil sem samo toliko, da ne grem dalje, nego li sega glas slovenskega jezika, kretal se bodem v okviru slovenskih mejnikov; naj drugi potujejo ob Jordanu ali ob Mississippiju, naj zasledujejo Nilove izvori ali pa lové bele medvede ob severnem tečaju: jaz si hočem ogledati svojo domovino in jo prehoditi od Mure do Soče, od Sotle do Zile ter opazovati, kako žije vrli moj slovenski rod. —

Siva jesenska megla raztezala se je kakor mokra ponjava nad Ljubljano, ko je pognal sajasti vozniček svojega železnega konja dolu po ljubljanskem polji; bila je megla tisto jutro toli gosta, da bi bilo skoro treba pripreči — snežni plug, da bi si vlak delal tir po njej. In jedva je naš vozniček pritiral sopihajočega svojega konja do — Zaloga, opazil mu je nek pogrešek, katerega je bilo treba popraviti; menda se mu je zrahljala kaka podkova, kajti kovali in kleli so ob njem celo uro, dokler so ga spravili zopet na noge. In mi !popotniki zijali smo iz vozov v mokro meglo, kar se spomnim tamošnjega svojega prijatelja Radoslava; takoj se napotim k njemu v pohode; a dečko je še smrčal kakor polh v orehovej duplini. Vender meni nij bilo lazno ča-

kati, dokler prijatelja sen vrže iz naročja; potrkam in kategoričen imperativ: „Noter!“ veli mi vstopiti. Bal sem se, da bode mož nad mano zarežal, čemu ga motim; toda on me zgrabi vesel za roko in se mi zahvali, da sem ga vzdramil, kajti inače bi bil zaspal uradno uro. Oj ti srečen človek, ki moreš spati v beli dan, v tem, ko marsikateremu oči še po noči ne ostanejo zaprte! V petih minutah je stal pred mano adjustiran „en plein parade“ ter me uvedel v svoj „bureaux“, kjer z desno roko po brzojavnem stroji bobna, z levico pa — verze skandira in se z drugovi pogovarja in smeje, da si človek misli, da ga nij srečnejšega in zadovoljnejšega človeka pod solncem. In vender je tudi njemu neutešnosti kragulj kljuval srce in ga stiral — po sveti, Bog vé kam!! . . .

Mej podkâvanjem našega konja se je megla nekoliko razpršila in drdrali smo naprej ob šumečej Savi. — Dan se nam nij nič kaj prida obetal, kajti sivotemni oblaci kakor razburjeni morski valovi so se podili nad nami po vlažnem vzduhu in po rosnem polji razlivala se je neka medla otožna svitloba. Hripavi gavrani, ki so frfotali nad njivami, spominjali so me na — jesen. Listje po drevji jelo je rume-

razvidi le oni, ki razširjanje, skrivno, a živahno delovanje in uspehe njegove natanko opazuje. Saj sami nemčurji, ker jim drugje ne gre po volji, vanje stavijo vse svoje zaupanje. Branimo torej, da ne bode prepozno!

Da, resno nam je premišljevati, kakó se obvarujemo pred zlobnimi nakanami tega društva, pa tudi, kako si zboljšamo in povzdignemo svoje narodno šolstvo. To je denes jedna najglavnejših naših potreb.

Jaz bi v ta namen priporočal posebno dve sredstvi, katere si dovoljujem v naslednjih vrsticah podrobneje razložiti. —

I.

Posnemajmo brate Čehi! Znamo, da so si Čehi ustanovili za brambo in povzdigo svojega šolstva „Šolsko matico“, ki je v kratkem času nabrala že mnogo tisoč goldinarjev. Uže pred več leti se je tudi pri nas nasvetovalo pedagogično književno društvo, (kakor imajo tudi Hrvatje svoj pedagogično književni zbor), kojemu bi bil namen, izdajati za ljudske in srednje šole slovenskih učnih knjig, kojih tako živo pogrešamo, in sploh pomnoževati pedagogično našo literaturo. Ali v resnici nij se storilo nič. Potreba takega društva — se ve da z bolj obširnimi programom — pa je denes tem večja, ker bi uže davno lahko dobili slovenskih srednjih šol, ako bi zato imeli vseh potrebnih učnih sredstev, in ker našemu narodnemu šolstvu od nam šovražnega nemškega društva preti gotov prepad, ako se mu ne postavimo v bran. Program takega društva bi bil n. pr. ta-le:

„Šolska matica“ naj bi imela trojen namen:

1. Izdajala naj bi učne knjige in učila za ljudske, srednje in gospodarske šole in za učiteljska, pomnoževala slovensko občno-pedagogično slovstvo in slovstvo za mladino;

2. Skrbela naj bi za povzdigo narodnega šolstva s tem, da bi ustanovljala po ljudskih šolah učiteljske in šolarske knjižnice (slovenske), in s tem, da bi z lastnimi stroški ustanovljala privatne ljudske, dekliske in druge šole posebno po naših mestih, potem na Koroškem in Ogrskem, kjer se naša deca tako silno ob svoj materin jezik spravlja;

3. Ogrevala naj bi v učiteljih ljubezen do slovenstva in do narodne šole, ter je vzbujala k skupnemu delovanju za ljudsko prosveto (zato trebalo bi pred vsem jednega skupnega in dobro uređovanega šolskega lista, najbolje tednika); potegovala se za narodno ravnopravnost v šolah, in sploh vse storila, kar je mogoče v obrambo pred naklepi nemškega šolskega društva.

„Narodna šola“ pa bi se potem s svojim zakladom vred lahko spojila s „Šolsko matico“.

Da bi pa mogla „Šolska matica“ svojo nalogo vsestransko častno izpolnovati, trebalo bi jej se ve da obilo podpore. A kaj vse ne premore navdušenost za mili narod in pa složno delovanje! Združimo vsi svoje moči in šlo bode. Koristi pa,

ki bi jo dala „Šolska matica“ našej narodnosti, šolstvu in slovstvu našemu, nij mi treba še posebej poudarjati.

Naj bi se vendar sešli nekateri ljubljanski domoljubi, to stvar dobro prerešetal, sestavili pravila, ter osnovali nam tako potrebno „Šolsko matico“! Slovenski časopisi pa bi naj koj začeli pobirati doneskov za to društvo! Le nikar ne odlagajmo!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. januarja.

Naš vojni minister zahteval bode več kredita, kakor je bil uže naznanjen v vloženi predlogi. Ta kredit se mu bode skoro gotovo tudi brez debate dovolil, ker vsakdo živo čuti, da je treba z vsemi sredstvi vstaji nasproti stopiti; drugače pa se bode baje zgodilo v Magjarih. Kakor poročajo listi, zahtevali bodo opoziciji pripadajoči udje ogrskih delegacij natančna razjasnila o uzrokih in razširjenji vstaje.

Oficijelni razglesi o bojih in izgubah naše vojske na jugu kažejo, da se je od 16. do 26. januarja vršilo osem bojev in sicer v 16. dan pri Koritu in Planiku, v 17. dan pri Belej Rudini, v 19. dan pri Trnovici-Ranji in Dubravi, v 20. dan pri Precavi, v 23. dan pri Polji in od 25. na 26. dan na gori Brabrači, južnovzhodno od Konjice. — Kakor se razvida iz poročil, je glavni stan vstašev v srednji Hercegovini mej črnogorsko mejo in tekom Nareteve. Vstaši baje nameravajo kolikor najhitreje mogoče vstajo zanetiti tudi v Bosni; kakor pa so razstavljene vstaške čete, je razvideti, da nameravajo avstrijske čete odrezati od Sarajeva. — „Avvenire“ ima naslednji telegram: „Četa Kovačevičeva znaša zdaj 1200 mož, ki so razdeljeni pod raznimi poveljniki. V miru živi Kovačevič v Dragolji, kamor so znesli vstaši strelivo in živež. Dobro so oskrbljeni z denarjem. Čete, katere so sem došle, imajo nalog, da odrežejo Krivošije od morja; zdaj se še ne misli na ofenzivo.“ — Iz Metkoviča pa se poroča tudi temu listu: „Tukaj se trdi, da se pri Bileku, Gačku in Stolci vsak dan vršé boji; v enem boji je bilo baje 100 vstašev mrtvih, ranjenih ali ujetih. V Metkovič se je pripeljalo 40 ranjenih vojakov.“

Vnanje države.

„Novoje Vremja“ objavila je svojega korespondenta telegram, v katerem se naglašja, da so slednji dogodjaji na balkanskem poluotoku vzbudili mej Bolgari veliko gibanje. Nabirajo se prostovoljci in splošno se pričakuje, da se vname splošna vstaja balkanskih Slovanov.

Iz Belgrada se poroča, da je vlada prepovedala nabirati doneske za vstaše v Hercegovini.

„Daily News“ svari, naj Angleži ne agitirajo preveč proti Rusom zaradi preganjanja židov, ker si bodo s tem popolnem nakopali rusko sovraštvo. Ta list piše dalje: „Ne ljubezen do židov, marveč sovraštvo proti Rusom vlada zdanjo agitacijo.“ Gladstone nij prijatelj temu hujskanju proti Rusiji.

Razmere v Irskeji so od dne do dne bolj nevarne. Iz Angleške pošiljajo se vedno nove vojne moči na Zeleni otok. Poroča se zopet o novih zlo-

činah. — Forster je predložil kraljici papire, iz katerih je razvidno, da je v Irskeji tajno društvo, katero dela na to, da bi se Irska odtrgala od Angleške in postala samovlastno irsko kraljestvo s katoliškimi princji na čelu.

Danes imenujejo se naslednja imena za novi francoski kabinet: Freycinet, predsednik in za vnanje poslove; Goblet, notranje; Ferry, uk; Barambon, justica; Carnot, javna dela; Tirard, kupčija in poljedelstvo; admiral Jaureguiberry, marina; Cochery, pošte in brzojave. Kakor se poroča, delal bode Gambetta novemu kabinetu hudo opozicijo. Njegovi listi ostro napadajo zbornico in delajo na to, da bi se razpustila. Oni se na vso moč trudijo dokazati, da je Gambetta jedini mož, ki bi mogel dolgotrajno vladati in prorokujejo uže, da novi kabinet ne bode obstal čez štiri mesece.

Egiptovsko vprašanje nij zdaj baje več tako zamotano, ker sta Anglija in Francija dali drugim vlastim pomirljivo izjavo o vsebini njihovih kolektivnih not.

Dopisi.

Izpod Moskve. [Izv. dop.] Pri sovraštvu, katerim tako obilno polnijo svoje predale zamejni listi in nemilostivo črnijo vse poprek, bodi si dobro ali slabo, samo da se tiče v kacem oziru Rusije, kaže se nepristrastnemu čitatelju nekako čudno, če v rečenih novinah tam pa tam sreča kako prijazno nam besedo, ne nosečo na sebi pečata javne nepravice, javne laži. Tak brezpristrasten, celo dobrohoten odziv o našej vojski prinesla je nedavno „France Militaire“, novine jako razširjene na Francoskem, kojega vam predavam, kolikor mi je mogoče, od besede do besede: „Moramo priznati, da je položaj Rusije v vojnem oziru popolnem zadostljiv, da popolnem odgovarja patrijotičnim zahtevam. Od časov Petra Velikega Rusija nikoli nij bila v toliko blagoprijetnih razmerah, da bi svoje azijske in evropske sosedje prisilila k strahu in spoštovanju svojih pravic. V malokaterej vojski trudijo se tako pridno, tako vztrajno in recimo od sebe, tako uspešno, kakor se trudijo v ruskeji. Nikolajevska akademija glavnega štaba je glavno središče te obširne delavnosti. Uspehi poslednjih izpitov preuspehi so vsake nade.“ Kaj ne, da je ta izjava res nekako čudna, in kdor Rusijo izpoznava samo po sovražnej židovsko-nemškeji žurnalistiki, me morebiti obdolži celo podloga; kdor pa tudi francoske in angleške novine o nas prebira, bo mi prav rad verjel. Kajti takim čitateljem novin mora biti dobro znano, da se je mnenje o nas umerenega francoskega in angleškega občinstva v poslednjih časih precej premenilo, in sicer nam v prid, njim pa v pohvalo. Kakor francoski, tako i angleški literaturni krogi — o političnih ne govorim, politika je bila in bo politika: danes tako, jutri pa tako, kakor je politično — zanimajo se za vse, kar se godi na polji našega duševnega razvoja, kar more vzbuditi vzajemno radovednost v dobrem pomenu besede, in kar je glavno, ne hrepene samo po škandalih, kateri so še tak nedavno bili izljubljena tema vsemu piso-

neti iz doline navzgor; tu in tam žarila so se uže intenzivno rdeča peresa, osobito po robidovji doli ob cesti, v tem, ko se je gori po vrhah šopirila še bujna očrnela zelenjad.

Nič menda toliko ne vpliva na človeški čud, nego to večno spreminanje rastlinskih boj v prirodi in vsaka posamezna njih niansa vzbuja nam drugo čuvstvo: žolto, svetlo-zeleno brstje v spomladi navdaje nam srce z neko slastno slutnjo, bujno zelenje razvitega listja vdihuje nam nove nade, belo, pestro cvetje oživlja radost v našem srci, ki z rudečimi rožami vzkipi do razkošja: ko začnejo veneti žive poletne boje, umira tudi v naših medrih brezskrbno veselje do življenja in z vsakim listom pade i nam jedna kaplja radosti iz otožnega srca, katerega se pri golem drevji polasti bridka breztožnost! Nij čuda torej, da z gozdnimi pevci pozdravljajo tudi pesniki, izvoljeni blagovestniki človeških čuvstev, nežno-zelenečo spomlad z veselimi himnami, a v jeseni, ko utihnejo krilati zbori po samotnih logih, propevajo žalostne elegije.

In kako čudno in mnogostročno se vrši spreminava rastlinskih boj: od svetlobe belega cvetja

do temnorujavega mraka velega listja — koli mnogo-stopna lestvica! In ko se zagrne priroda v beli sneženi plašč, ugrezne se tudi človek v svojo notranjost in se pripravlja na novo delo vzpomladi.

Potovanje v jeseni torej nikakor nij tako prijetno, nego li vzpomladi, ne glede na vremenske trme, ki se v njej zlovoljno znašajo nad popotniki. Vender ima tudi jesen svoje ljubeznivosti, ki se ne nahajajo samo v obilji poljskih pridelkov, sadja in vina, o katerem se raduje vrli naš selak. O tem sem se tudi jaz osvedočil; čez nekaj časa raztrgale so se namreč zavese oblakov in sinje nebo se je nasmijalo zemlji v otožni obraz in v koli čaro bnej bujnosti so zalesketale zdaj v zlatih solnčnih žarkih pisane boje po jasnih brdih! In tak svetel trenutek razvedri človeku mrkel obraz, da zavzet pogleda iz voza, ter jame motriti okolico. In v tem oziru oni, ki ima oči, da gleda, vidi marsikak romantičen, slikovit prizor na voznji iz — Ljubljane v Celje, premda se marsikateri „tourist“ čudi, čemu je baš ondu ob železnici nagromadeno toliko skalovja, da človek nikamor in ničesa ne vidi. I ti moj Bog! daleč in dosti se tod baš res ne vidi, a nekaj znamenitostij

imamo tudi mi Slovenci ob tej železnični progi! Da-li ti gorostasni hribi nijso nič? S tem kamenjem bi mogli Magjari ves svoj „globus“ obokati! In bistre naše Save tudi ne damo skruniti, isto tako ne, kakor oni Tirolec, ki je slišal dva prirodnoslovca pogovarjati se o živalskem „instinktu“ in je zarežal nad njima: „Oes Sakra, der Inn stinckt nôt!“, baš tako je treba zavrniti vsacega ošabnega Nemca, ki še vedno pošteno našo reko nazivlje „Sau“, da Sava nij — svinja: naj se vsaj toliko potruđi in pri izrekanji čestitega njenega imena stisne spodnjo svojo ustnico z zobmi. — In kdor nijma pojma o teh prirodnih naših zakladih, in kateremu je oko slepo za divne selanske prizore ob Savi ter ne vé, koliko krasnih predmetov se ondu nahaja za spretnega slikarja selank, čudeč se, od kod sreberni slapi in divjeromantične gruče skalovja v Savi, — temu moremo postreči tudi z drugimi predmeti ter mu pokazati i kulturno-historične znamenitosti. Ako se n. pr. kak Slovenec, ki se je vpisal v društvo „Sokola“ ne toliko iz domoljubja, temveč rudečej srajci ali novemu klobuku na ljubo — vozi od Zaloge naprej in se ozre gori na Ostri vrh, z veseljem

čemu (za mejo) ljudu, bodi si umerenemu ali pretiranemu,*) a hrepene očitno pa istini, kakeršna koli bi ta bila. Največ je k temu pripomogla sila časa. Ni ruske literature, ni ruskega državnega rasta sploh nij več mogoče ignorirati.

Mnogo pa so storili v tem oziru tudi oni iz ruskih pisateljev, kateri večji del dobrovoljno žive ali v Franciji, kakor g. Turgenjev, ali v Angliji, kakor izredna politična pisateljka Olga Kirějeva-Novikova. V zameno zato pa tudi pogosto beremo, da je ta ali druga literaturna znamenitost iz Francije ali iz Anglije prispela v Rusijo, da bi jo izučila ne samo po knjigah, no i s pomočjo svojih vlastnih opazek in skušenj. Tako na primer ravno zdaj biva pri nas, v Petrogradu in Moskvi, znana francoska beletristična pisateljka gospa Adam. V francoske literature je ta znamenita ženska najbolj znana pod imenom Juliette Lambert. Ni znanje, ni čas mi ne dopuščata prečisliti vam, če tudi samo najvažnejše trude tega plodovitega ženskega talenta. Povem vam samo, da je l. 1879. začela izdavat „Noouvelle Revue“, list nekoliko podoben svetovno znanej „Revue des 2 mondes.“ V plamenem programu pisala je tedaj gospa Adam, da se Francozi morajo gaslu romantičnih križenoscev „vivre pour mourir,“ ka se zato morajo poprijeti divize „vivre pour agir,“ drugače rečeno: Francozi se morajo odreči od kozmopolitičnih fantazij, a zato poprijeti se za galicizem t. j. narodne ideje in politike. Razume se, da v Rusiji ne agitira za svoj galicizem, pač pa hoče nekoliko bolj temeljito seznaniti se z tukajšnjimi stoličnimi literaturnimi korifejami in s tečenjem ruske misli sploh. Berolinsko časopisje se je precej prestrašilo tega potovanja francoske pisateljice in pripisalo mu politično svrhu; tukaj pa dobro vedo, da ima strah velike oči in da gospa Adam sebi sicer more nabrati kromę znanja, še tudi nekoliko stotin podpiščikov na svojo „Nouv. R.,“ nam pa hasniti samo svojim geslom v tem pomenu, da bi podobno Francozom tudi Rusom uže davno spodobilo se v literaturi in politiki odpovedati se od kozmopolitičnih utopij, skrbeti najprej za se in za svoje po načelu narodnem in na veke hraniti v arhiv stereotipno frazo: kaj pa poreče zapadna Evropa!?!

Kar se Angležev tiče, bil je, kolikor jaz pomnim, Morfill poslednji, kateri je Rusijo v vseh

*) Da ne govorim o izvrških človečestva, kakeršni so n. pr. Lojza Mišel ali uredniki listin à „l'Intelligence“, koji odpirajo svoje predaie beraškim pozivom „na pomoč žrtvam ruske tiranije“, podpisanim od ljudij prokletega spomina v podobi Věri Zasuľi in Lavrova. Da te zverine večno želijo zmote in samo zmote, je davno znano; da pa francoska vlada dopušča ta žrela na ulici rjoveti „kri, kri!“ in sicer rjoveti proti drugej državi, „niti dobrih razmer mej dvema gospodarstvom ne podpira, niti se ne strinja sploh z mejnarodnimi dolžnostmi“, po pravici pravi naš vladen list h koncu mirnega, pa jadovitega članka, kojemu predmet je ta novejši škandal francoske „tolerance“, recte bojazljivosti . . .

Dop.

se bode spomnil, kako je pred dvema letoma ob „Sokolskem izletu“ tam gori stari Peter ob zelenem protji prokajal in smodil janjca, o katerem so zlobni jeziki trdili, da je tele. — Če bi se utegnil tod peljati kak nemšk profesor potresoslovja, n. pr. dr. Falb, izvestno ga bode zanimal „litijski potres“ ter se bode čudil, kako da je pri toli silnem potresu Litija še na površji zemlje, kajti sunek moral je biti močan, da je vrgel jednega prebivalcev nekam na Notranjsko, a drugega celo preko meje, tja gori na Gornje Štajersko, mnogim pa možgane toli pretresel, da se kar nič več nanj ne morejo spomniti. Na Zidanem mostu se more kak „Bierjakl“ prepričati, po čem je pivo, kakor je tudi ne daleč od tam znamenje, kjer se je pred par leti nekov šegav hrib po železnici vozil. Za nemške literature je v Rimskih toplicah postavljen spomenik onemu pesniku, o katerem je rekel Býron: „Grillparzer ist ein verfluchter Name, doch die Deutschen werden ihn aussprechen lernen,“ in pri Laškem trgu si more ogledati kopališče, kamor hodijo dunajski židje svojo gosjo mast spirat. — Še marsikaj bi si mogel človek ogledati, a brzonogi železni vranec je prirezgetal v — Celje!

ozirih temeljito prehodil in izučil. Rezultat njegovih obširnih študij, osnovanih na knjižnem in osebnem izučeni, predstavlja nam prekrasna knjiga, izdana pod zaglavjem: „Russia, by W. K. Morfill. London 1880.“ Kakor sam avtor zjavlja, Rusije nij opisaval z angleške točke, a s točke pravične, o čemur svedoči tudi poštena ruska kritika, katera tega dela nij mogla dosta nahvaliti. Po objektivnosti in temeljitosti se torej ta knjiga more meriti s takimi trudi, kakeršni so izšli izpod pera Mekenzi-Molesovega, po zadržaji pa se deli na 10 poglavij, kateri objemljejo fizično geografijo, etnologijo, jezik, literaturo in umetnost, popis glavnih mest v kratko karakteristiko vsacega, vlado in politično in religiozno življenje, zemljedelstva in obrt, pregled virobogastva in obrtnije, socijalno življenje in narodni značaj in zgodovino ruskega naroda. Poslednji poglavji govorita o poljskeji zgodovini in slovstvu.

Če bi bila v zapadno-evropskem literaturnem življenji več podobnih prikazni, o kakeršnih vam danes poročam, padla bila bi uže davno gromadna Kineška stena, katera se uže toliko vekov vzdiguje mej evropskim zapadom in vzhodom v podobi kolosalnega sovraštva in nevežestva.

—f.—

Izpred porotnega sodišča na Dunaji.

Vesteneck proti „Tribüni“.

(Dalje.)

Predsednik sodišču Tannenhain velel je po kratkem prestanku po perovodji prečitati 8 vprašanj, na katera imajo porotniki odgovoriti glede krivde obtoženca.

Dr. Kopp, zastopnik tožnika Vestenecka začel je potem sledeče govoriti: Gospodje porotniki! Avstrijski kazenski postopnik doizvoljuje zagovorniku široko polje in če se vrhu tega obstoječi zakoni, ki so na korist zagovorništvu, v tako svobodoljubivo in nepristransko uporabljajo, kakor v tem (!!!) slučajih, potem je razumljivo, da se je nabralo mnogo tvarine; mislim tudi, da se od prič, ki ste iz spisov toliko čuli, da morete premagati veliko tvarine. Če pa posledek dva dni trajajoče obravnave pogledam, označil bi celo obravnavo z jedno besedo; in ta beseda je: trač. Ali stvar je prerersna in snimlje se ta slučaj prejarko od onih temnih oblakov, ki so pokazale se na obzorji avstrijske države; ne morem torej na nijeden način lehkoverno iti mimo njega!

Dr. Kopp opisuje potem dogodjaj, ki se je pripetil v noči od 6.—7. febr. Ker je čestitim čitalcem „Slovenskega Naroda“ uže znano, kako da je od Vestenecka in dr. Koppa, kakor tudi od Vesteneckovih prič bilo vse zavito, zatorej ta odlomek govora izpustim.

Dr. Kopp pravi dalje: Priča Hačin, o katerej je dokazano (!?), da je krivo izpovedala, priča Razpotnik, ki po izpovedbah družih prič bil tako pijan, da mu je pala helebarda iz rok in slednjič kočijaž, ki je okrajnega glavarja domov vozil in ki je od vseh ljudij opisan kot pijanec, to gotovo nijso priče, katerih izpovedbe imele bi kakovo važnost.

V „Tribüni“ bila je cela stvar pretirana; priče same, kakor Lavrenčičeva, okrajni sodnik, krčmar Lavrenčič nijso dogodku nobene važnosti pripisovale.

Priča Josipina Lavrenčičeva nij se niti toliko pobrinila, da bi bila pogledala na ljudi, ki so bili na mestu, od koder prišlo je malo trušča; vrnila se je koj v krčmo. Okrajni sodnik, ki so je sicer zbudil in se malo vstrašil, prevedel je koj, da je to šala in — spal je dalje. In poškodovani Del Cott sam smatral je ves dogodek za nedolžno šalo.

In ta dogodek naj ima kako važnost? Okrajno sodišče v Litiji je s hvalevredno naglostjo dogodek preiskalo. Iz uzrokov, katerih govornik neče preiskovati, bilo je za ta dogodek okrajno sodišče v Ljubljani določeno; to pa na celej afěri ničesa kaznjivega nij moglo najti, zato je preiskavo koj zistiralo.

O g. vit. Fränzel-Vestenecku, ker je sedaj še aktiven okrajni glavar, dr. Kopp neče mnogo govoriti. A vendar nadaljuje, da je Fränzel-Vesteneck kot vitez najčistejše krvi deželno predsedništvo v

Ljubljani za disciplinarno preiskavo prosil. Do denes pa še nij prejel odgovora. Nekaj pa se je vendar zgodilo. — Vesteneck bil je prestavljen v Gradec. Ima se to prestavljenje smatrati za povišanje ali ne, tega dr. Kopp ne ve. Nekateri pravijo, da je Vesteneck avanziral, kajti uradnik, ki je res kaj takega učinil, kar se pripisuje Vestenecku, ne mogel bi biti prestavljen, temveč odstavljen.

Dr. Kopp opozarja, da je to, da ustavoveren uradnik od ministerstva, s katerega mislimi nij v soglasji, nij bil odstavljen, temveč na večji kraj prestavljen in sicer v Gradec, a ne v gnezdo mej Bosno in Hercegovino, silno lepo očiščenje, kar se popolnejše niti izmisliti ne da.

Drugi menijo, da to prestavljenje nij bil advancement. Tudi to je prav! kaže namreč, kaj da ima pričakovati ustavoveren uradnik — prestavljenje iz domovine, iz okraja, kjer bil je izvoljen.

Ovadbă župana Koblarja je po mnenji dr. Koppa spis, ki ga je narekovala politička pristranost. Saj je troje dokazano, da je župan stoprv drugi dan o škandalu izvedel in sicer samo, kakor so mu ga pripovedovali drugi.

Da so v davkariji bila po noči okna razsvitljena ter da se je v njih popijalo, to nij res, ker to je ovrgel birič, ki je uže 40 let v državnej službi! Dr. Kopp citira biričovo izpovedbo, v katerej je energično ugovarjal, da bi bil on državno poslopje zlorabiti dal!

Beležnik Svetec omenil je v svojej ovadbi od 17. febr. davkarijo kot kraj, kjer se je popijalo; včeraj govoril je isti zdaj o davkariji zdaj o okrajnem glavarstvu. Dr. Kopp dokazuje, da so neprijatelji Vesteneckovi bila žrtva optične zmote vsled refleksa navštric postavljene svetilnice. To so dokazale priče (!!!?)

Zato morala bi biti velika frivolnost, da bi se moglo v tacem poslopji pojedati in popijati, to bi pa tudi bila nesmiselnost, ker so okrajnemu glavarju gotovo druga prostorišča bila na razpolago, če je z drugimi hotel popijati.

Da bi bil vitez Fränzel-Vesteneck teptal in zatiral peticijsko pravico, to dr. Kopp zanikuje. Vender pa pravi: Lehko je mogoče, da je ta prepoved izdana bila zarad načina, kako so se take pritožbe nabirale, katere so po obstoječih postavah včas prepovedane. Podpise za take pritožbe nabirajo se namreč na raznih polah — pritožba je še Bog ve kje. Potem pa se pole s podpisi prišijejo k pritožbi! Tako se baje večkrat zgodilo, da so ljudje prišli ter dejali: A, tega nijsmo podpisali. Mej volilci so ljudje — nadaljuje dr. Kopp — katerim se prav lahko izmekne glasovnice, če se jim pové, da so to samo listki iz davkarije! (Tu se vidi prekrasno, s kacimi sredstvi so nemškutarji pri volitvah sleparili. Opaz. poroč.) Zaradi tega pa se političnim oblastim ne sme zameriti, če političnim agitatorjem pogledajo mej prste! Trdilo se je tudi, da so ljudje bili kaznovani, ki nijso stali do očesa, drugim pa se je kazni prizanašalo! No, če se kaj takega očita, smem vendar izjaviti — ne da bi se meni moglo očitati, da iz servilizma klečeplazim pred uradništvom — da je zares bolje, ako tu in tam uradnik celo samosvestno slabo uraduje, kakor, če pride država tako daleč, da zadoštuje samo sovraštvo vladajoče stranke za iztiranje in proganjanje uradnika, ometati ga z blatom ter za vsem, kar uradnik počne, slutiti zlobnost in podlost.

Navelo se je — nadaljuje dr. Kopp — čisto besede mojega klijenta, katere je tobožnje govoril proti sedanjej vladi. G. zagovornik znal bode gotovo, da poslanec za one izjave, ki jih govori v katerej zbornici, ne more se zvati na odgovornost. Se ve da je mogoče, da se vlada nad uradnikom maščuje, ki jej kaj zopernega pové; ista more gledé užaljene uradne službe vse mogoče učiniti. Pa moj klijent gotovo nij svojo luč postavil pod mernik; on nij konspiriral v kleti, temveč govoril je javno v deželnej zbornici. Ne verujem, da je baš za obrano zatoženca potrebno bilo z groznim naglašanjem kazati na one besede.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— („Narodnega doma“) občni zbor bode, kakor smo uže poročali, v nedeljo 5. februarja, dopoldne ob 10. uri. Opozorujemo tedaj narodnjake po deželi, kateri pridejo k zboru, da se lahko udeležijo pri tej priliki sijajnega plesa, kateri bode 4. februarja zvečer ob 8. uri v tukajšnji čitalnici, kargotovone bode nikomur žal, kajti po pripravah za ta ples in po poročilih o raznih toaletah sodeč, trdimo, da bode ta ples v istini sijajen in najlepši vsega predpusta.

— († Gospod župnik Anton Jugovic.) Iz Borovnice se nam piše 31. t. m.: Denes ob 7 1/2. uri zjutraj umrl je v splošno žalost prečestiti naš gospod župnik Anton Jugovic, zlatomašnik in odbornik „ljublanskega čebelarkega društva“. Da si je mož živel uže v 77. letu svoje starosti in je zadnje dni pogostoma bolehal, vender je smrt prišla nepričakovano in upognila naglo blago njegovo življenje! Vedno pa ostane spomin na tega moža blagovit, ki je slovel po svoji ljubeznivosti in dobrosrčnosti daleč na okrog in si obdolžil s svojimi dobrotami marsikatero hvaležno srce! Slovenski svoj narod je ljubil in ga podpiral, — bodi mu torej tudi v tem časten spomin in mnogo naslednikov! — Pogreb bode v petek dopoldne ob 9. uri.

— (Slovensko gledališče.) V četrtek 2. februarja igrala se bode v tukajšnjem deželni gledališču igra „Deborah“, ljudski igrokaz v 4 dejanjih, po Mosenthalu poslovenil Fr. Cegnar. Igra ta poznata je uže iz prejšnjih časov po svoji zanimljivejši vsebini in izvrstnem prevodu. Nadejamo se, da se bode občinstvo v prav obilem številu zbralo v gledališču.

— („Mir“) došel je v Ljubljano v drugej številki, katera je vse skozi mikavna in jako spretno uredovano. Gledé tega lista priobčujemo vsacemu prijetno vest, da se je zadnjikrat tiskalo „Mira“ 1200 iztisov. — V Beljaku izhajajoča „Süddeutsche Post“ v članku „Schlafen wir?“ jo zbog „Miru“, katerega imenuje „Friedenswisch“, kar raz sebe in divja in besni tako, da se bojimo za njeno zdravje.

— („Vremski rodoljubi“) napravijo dne 5. februarja t. l. v prostorih č. g. Janeza Dekleve, starega, veselico z naslednjim vspešnim: 1. Godba: „Sladki spomini“, koračnica. 2. Deklamacija: „Kmet“. 3. Godba: „Česka“. 4. Šaljivi dvogovor: „Krojač in čevljar“. 5. Deklamacija: „Kraljevič Marko“. 6. Godba: „Po jezeru“. 7. Burka: „Ne vem“. 8. Godba: „Živi naš slovanski dom!“ 9. „Otrokova prošnja“, glediška igra v dveh dejanjih. 10. „Tombola“. 11. „Ples“. Začetek točno ob 6. uri. Vstopnina za gospode 60 kr., za gospe 20 kr. Radodarnosti se ne stavi meje, ker čisti dohodek je namenjen revnej šolske mladini.

— (Iz Tržiča) se nam piše 30. t. m.: Velika nesreča zgodila se je nocoj. Dva kovaška pomočnika sta sinoči v svoji sobi zakurila v železni peč iz ogljem, a sta dušek prekmalu zaprla. Zjutraj ja hoče gospodar k delu poklicati, a bila sta uže popolnoma trda in mrtva, zdravniška pomoč je bila prepozna.

— (Z Dunaja) se nam piše 27. t. m.: Po vsej Kranjske dobro znani dunajski bankir in veletrgovec A. M. Russo, kateri je bil v ožji zvezi z zloglasnim podjetnikom L. Abendrothom, in kateri je po prizadevanji in posredovanji našega poslanca gosp. A. Obreze notranjskim voznikom za njihove terjatve izplačal 20.000 gld., je vsled nesrečnih spekulacij faliral pred malo dnevi. Gotovo je tedaj velika sreča, da se je gosp. Obreza še o pravem času z njim pogodil in vzprejel denar, sedaj bilo bi prepozno, kajti pri današnjem položaji bi bilo skoro nemogoče od A. M. Russota kaj izterjati.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj. Dr. Pražak odgovarja na interpelacijo Tauffererjevo in poudarja, da ima justični minister nedvojbeno pravico kot najvišja nadzorovalna oblastnija čuvati nad pravosod-

jem in na justične organe, če imajo napačne pojme, kakor v slučaju metliškem, učé, opominovaje ali grajaše vplivati. Minister ob enem javlja popolno vsebino ministerske naredbe od 15. oktobra 1881, zadevajoče slovenske tiskovine pri sodnijah. Slovenski poslanci so s tem odgovorom zadovoljni pod pogojem, da bode minister nedostatne določbe iz 1862. 1866. in 1867. leta današnjim potrebam primerno dopolnil in da bode takoj uvedi veleval slovenske tiskovine pri sodnijah.

Razne vesti.

* (Varšavski izgredi.) Po uradnih poročilih je bilo o božičnih dneh lanskega leta v Varšavi 2011 družin z 10.000 osobami za 76700 rubljev vrednosti poškodovanih. Poškodovani se dele v štiri oddelke: K prvemu in največjemu oddelku spadajo oni, ki so zgubili vse svoje premoženje; teh je 47% in izgubili so 33% od oškodovane svote ali 269.5 tisoč rubljev. K drugemu razredu spadajo oni, ki so bili le deloma poškodovani; teh je 23% z 19.4% storjene škode. Ostalih 30% se deli na tretji in četrti oddelke, h kateremu pripadajo oni, ki zaradi poškodb niso pali v revščino. — Najhujše so bili zdeti mali trgovci, večinoma židje; za njimi različni obrtniki; najmenj pa hišni posestniki, katerim pripada tudi večina poškodovanih kristijanov, ki so pa sploh le z malimi % zastopani.

* (Statistika prodajalnic za tekočine.) Na Dunaji se toči pijača v 4103 pivnicah. Od teh se dobivajo v 40% pivnic različne žgane tekočine, v 35% vino in pivo, 15% je kavarn, v 6% se dobi samo pivo, v 4% pa samo kava.

— (Statistika voz.) Dunajčanje so preskrbovali lani prevažanje osob in tovorov s 4307 vozovi. Od teh jih pripada 28% fjakarjem z jednim, 22% pa fjakarjem z dvema konjema, 17% omnibusom 14% jih je lastnina društva „Tramwvay“, 11% jih, prevažajo tovore; na vse druge vozove pripada 8%.

* (Prebivalstvo Saksonske.) Od vseh evropskih držav je Saksonska najbolj obljudena. Akoravno le za polovico večja kot Kranjska, ima več kot šestkrat toliko prebivalcev in na 1 kv. km. prebiva v njej štirikrat toliko ljudi kot na 1 kv. km. na Kranjskem. Šteje namreč 2.972.000 ljudi, s 193 prebivalci na 1 kv. km. — Od teh jih prebiva ogromno število dobrih dveh petin po mestih, in le slabe tri petine ali dobra polovica po deželi, razmera, ki se sicer redko kje nahaja.

Tujci:

30. januarja:

Pri Slonu: Löwinger iz Kaniže. — Poche iz Trsta. Pri Maliči: Kuhn z Dunaja. — Lindenberg iz Berlina. — Hammerer iz Trsta. Pri avstrijskem cesarji: Posch iz Gradca.

Dunajska borza

dne 31. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	73 gld. 50	kr.
Enotni državni dolg v srebru	74 „ 90	„
Zlata renta	92 „ —	„
1860 državno posojilo	— „ —	„
Akcije narodne banke	815 „ —	„
Kreditne akcije	281 „ 30	„
London	119 „ 80	„
Srebro	— „ —	„
Napol.	9 „ 54	„
C. kr. cekini	5 „ 65	„
Državne marke	58 „ 55	„

Zahvala.

Za obilno udeležbo pri pogrebu naše preljubljené tašče in stare matere, gospe

Barbare Schmidtove,

izrekamo srčno, globoko čuteno zahvalo.

Žalujoča rodovina

Strohalova.

(60)

EPILEPSIJO

(božjast) ozdravi indijski zeliški sok, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim vspehom rabi zoper božjast. (218—22)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se flacon po 20 kr. v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v Ljubljani ima ta sok lekarnar g. Julij pl. Trnkóczy, v Jičinu pa prirejevatelj Rudolf Stahl, emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacona ne pošilja.

Podpisani si usoja p. n. občinstvo ponižno naznanjati, da je danes

gostilno

gospe Neže Hostnik, vulgo pri Krištofu, v Kamniku prevzel. Skrbel bode za izvrstno kuhinjo, kakor tudi za dobra vina; pripoča tudi sobe za prenočevanje.

Spoštovanjem

Fran Hrastrnik,
mesar

(53—2)

Na Krayjeku, pošta Hudo (Pösendorf), prodado se

železni deli mlatilnice z vrtilom

vred za 60 gld. a. v.

(61—1)

Za nižano ceno

se morejo dobiti v „Narodnej Tiskarni“ v Ljubljani sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

III. zvezek, ki obsega: Prvi poljub, novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji, novela, spisal J. Skalec. Velja 15 kr.

IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi, spisal Paulus. — Plašč, novela, ruski spisal N. V. Gogol, poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesni, spisal prof. dr. Krek. Velja 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

VIII. zvezek, ki obsega: Pomladanski valovi, roman, spisal Iv. Turgenev, poslovenil dr. M. Samce. — Velja 25 kr.

Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej Tiskarni“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za nižano ceno 1 gld. Za vseh 7 zvezkov naj se priloži še 15 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodec,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihnjenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodcu, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper kró v želodcu, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezní na vratu, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnene besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemalej teh znakov in istinosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj nanašajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—22)